

LUUNJA VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2023-2026

Luunja 2022

SISUKORD

1. Sissejuhatus.....	3
2. Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos	3
3. Tulubaasi ülevaade ja prognoos	5
4. Põhitegevuse kulude prognoos.....	7
5. Investeeringute kavandamine.....	8
6. Kohustuste planeerimine.....	10
7. Finantsdistsipliin	12
8. Luunja valla sõltuvate üksuste finantsdistsipliini näitajad.....	12
9. Kokkuvõte	13
LISA 1 Strateegia vorm Luunja Vallavalitsus	14
LISA 2 Strateegia vorm sõltuvad üksused	17
LISA 3 Strateegia vorm koond	19

1. Sissejuhatus

Luunja valla arengukavas püstitatud eesmärkide ja vastavate tegevuste elluviimiseks on vajalik kindlustada valla tulubaasi stabiilsus ja jätkusuutlikkus ning valla finantsiline iseseisvus. Eelarvestrateegia annab rahalised orientiirid valla võimalustest arengukavas kavandatud tegevuste realiseerimiseks. Eelarvestrateegia viib kooskõlla Luunja valdkonna spetsiifilised vajadused ja prognoosidest tulenevad rahalised võimalused. Lisaks antakse ülevaade ka sõltuvate üksuste kohta (põhitegevuse tulemid ja netovõlakoomused). Eelarvestrateegia koostatakse vähemalt 4. eelseisvaks eelarveaastaks, mida igal aastal tulenevalt majanduskeskkonnas toimuvatest muutustest korrigeeritakse. Käesolev eelarvestrateegia on aluseks järgmise aasta eelarve koostamisel.

Eelarvestrateegia käsitleb tegevustulusid, tegevuskulusid, investeeringuid ja finantseerimistegevust ning nendest lähtuvaid rahavoogusid. Eelarvestrateegia annab ülevaate omavalitsuse finantsseisundist ning võimekusest teenindada olemasolevaid kohustusi. Tegemist on töövahendiga, mis kirjeldab omavalitsuse finantsolukorda ning võimaldab hinnata tulevaste rahavoogude kujunemist ning seeläbi loob aluse tänastele otsustele, mis mõjutavad omavalitsuse tegevust.

Luunja valla eelarvestrateegia on koostatud tekkepõhiselt. Võrdlusandmetena on kajastatud 2021. aasta eelarve täitmine rahandusministeeriumi saldoandmiku andmete alusel ning 2022. aasta prognoositav eelarve täitmine.

Eelarvestrateegia arvulised näitajad on toodud lisades 1-3, mis on koostatud rahandusministri 07.07.2011 määruse nr. 34 „Kohaliku omavalitsuse üksuse poolt Rahandusministeeriumile eelarvestrateegia, eelarve, lisaeelarve ja eelarve täitmise andmete esitamise tingimused ning vormid“ kohaselt. Nimetatud lisad tuleb hiljemalt strateegia vastuvõtmisele järgneval 30. oktoobril esitada Rahandusministeeriumile.

2. Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos

Käesolev eelarvestrateegia on koostatud enneolematult ebakindlates oludes. Vene agressioon Ukrainasse on tekitanud olukorra, kus usaldusväärset prognoosida Eesti ja meie peamiste kaubanduspartnerite majandusarengut on pea võimatu. Tulevikutsenaariumide detailne kirjeldamine on hetkel liiga spekulatiivne. Prognoosieelduste fikseerimise ajaks ei olnud Vene agressioonile Ukrainas näha mingisugust tõenäolist lahendust.

Eelarvestrateegia prognoosimisel on arvestatud makromajanduslike põhinäitajaid. Nende näitajate konkreetsed väärtused ning eeldused üldise majanduskeskkonna kohta põhinevad EV Rahandusministeeriumi prognoosidel ning on esitatud järgnevas tabelis (vt Tabel 1).

Tabel 1 Majandusprognoos näitajate kaupa (Allikas: Rahandusministeeriumi 2022. aasta kevadine majandusprognoos 07.04.2022)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	tegelik					
SKP reaalkasv (%)	8,3	-1	1,2	3,2	2,7	2,6
Inflatsioon, tarbijahinnaindeks (%)	4,6	12,7	2,1	1,2	1,7	2
Tööhõive kasv (%)	-0,5	-0,1	-1,2	1,1	0,4	0
Tööpuudus (%)	6,2	7,2	8,3	7,2	6,7	6,4
Keskmine palk (EUR)	1 548	1 656	1 749	1 811	1 892	1 987
Palga nominaalkasv (%)	6,8	7	5,6	3,6	4,5	5
Palga reaalkasv (%)	2,1	-5,1	3,4	2,3	2,8	3
Valitsussektori struktuurne eelarvepositsioon (% SKP-st)	-3,8	-3,1	-2,4	-2,7	-2,3	-2
Valitsussektori võlakoormus (% SKP-st)	18,1	19,2	21,6	25,1	26,5	27,1

Maailmamajandus

Maailmamajandust mõjutavad COVID-19 pandeemia ning Venemaa sissetung Ukrainasse. COVID-19 pandeemiast põhjustatud globaalsest majanduskriisist taastumine on olnud ebahütlane. Sõda ja selle tõttu Venemaale kehtestatud majanduslikud sanktsioonid piiravad tugevalt majanduskasvu üle maailma. Majandusaktiivsus kannatab isegi sõja kiire lõppemise korral veel palju aastaid. Venemaa majandus läks algatatud sõja ja selle tulemuste tõttu samuti kiirese langusse. Sõja mõjud ulatuvad palju kaugemale sõdivate riikide piiridest. Ülemaailmselt on sõja tõttu oodata lisaks kasvu pidurdumisele ka kiiret inflatsiooni, suurt võlakoormuse kasvu ning tugevat vaesuse suurenemist. Euroala riikidel on suur sõltuvus imporditavatest energiaallikatest ning Venemaa on peamine naftasaaduste, maagaasi ja kivisöe tarnija. Üldiselt on senised hinnangud kriisi mõjust EL majanduskasvule olnud siiski pigem tagasihoidlikud. Euroopa Keskpang prognoosib pessimistlikumas stsenaariumis euroala majanduskasvuks 2022. aastal 2,3%. IMF aga 2,8%, mis on 1,1 protsendipunkti vähem kui sõjaeelselt prognoositu.

Eesti majanduskeskkonna ülevaade

Eesti majanduse puhul on prognoosi tegemise olulisemaks eelduseks väliskeskkond. Enne Venemaa sõjalise agressiooni algust Ukrainas oli Eesti majanduse seis hea ja väljavaated optimistlikud. Viirusekriisist tuli Eesti välja edukalt – viimase kahe aasta keskmine majanduskasv oli sisuliselt EL kiireim (3%). Edaspidi aeglustub majanduskasv Eesti Panga hinnangul kolmel põhjusel: kiiret kasvu võimaldanud vaba töötajad on ammendumas, hinnatõus piirab tarbimist ning Venemaa sõda Ukraina vastu koos kaasnevate sanktsioonidega pärsib majandusaktiivsust. Eesti majanduse reaalkasv jääb Rahandusministeeriumi prognoosi kohaselt 2022. aastal umbes 4 protsendipunkti võrra madalamaks võrreldes sõja mittepukkemise stsenaariumiga ehk reaalne SKP sel aastal väheneb. Tarbijahinnad kasvavad 2022. aastal 12,7%, mis toob kaasa realsissetulekute ja eratarbimise vähenemise. Sõja tõttu prognoositakse maksutulude väiksemat laekumist ning kulude kasvu. Kõige konkreetsemalt mõjutavad Eesti majandust lähemas tulevikus erinevad takistused kaubavahetuses Venemaa, Valgevene ja Ukrainaga. Lisaks seadustatud piirangutele pärsivad kaubavahetust ka transpordiraskused ning

takistused arvete tasumisel. Kerge majanduskasv taastub 2023. aastal, kuid see jääb varem arvatust madalamaks. Lähiajal tuleb arvestada tööpuuduse kasvuga. Jõuline hinnatõus hoiab aga kõrgel palgasurvet. Palgatulu ostujõud siiski väheneb käesoleval aastal ligikaudu viie protsendi võrra kahekohalise inflatsiooni tõttu.

(Allikas: Rahandusministeeriumi 2022. aasta kevadine majandusprognoos)

KOV tasand

Luunja vald soovib oma kogukonna liikmetele ja külalistele pakkuda parimat keskkonda elamiseks, õppimiseks, töötamiseks, vaba aja veetmiseks.

Positiivset mõju on avaldanud elanike arvu viimaste aastate pidev suurenemine, sh. 2020. a. suurenes registreeritud elanike arv 184 inimese võrra, 2021. a suurenes 226 inimese võrra. Tööealiste inimeste arv suurenes 2021. aastal võrreldes 2020. aastaga 104 inimese võrra. Peale elanikkonna suuruse on olulised tegurid valla arengus tulumaksu laekumist mõjutavad elemendid nagu valla maksumaksjate arv ja keskmine brutopalk, mis samuti suurenevad.

Eelarvestrateegia finantsnäitajate prognoosimisel on arvestatud COVID-19 viiruse levikust ja Venemaa sõjast Ukrainas tingitud majandusnäitajatest, lähtunud Rahandusministeeriumi poolt kavandatud majandusliku arengu näitajatest ning valla eelarve eelnevate aastate dünaamikast. Eelarvestrateegias kajastatakse võimalikke struktuurseid muudatusi seoses uue lasteaia avamisega 2023. a sügisest. Seoses sellega suurenevad nii personalikulud kui majandamiskulud. Asutatud on uus sõltuv üksus OÜ Luunja Sport.

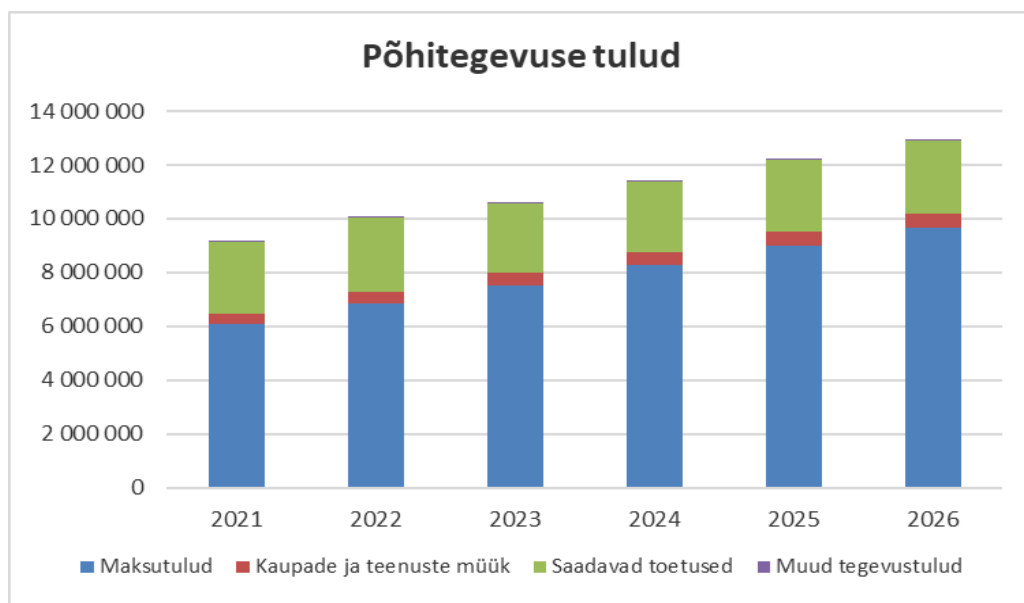
Eelarvestrateegia aluseks on järgmised eeldused:

- Maksumaksjate arv suureneb vahemikus 4,1-4,3%;
- Keskmise palga nominaalkasv on 3,2-6,6% aastas;
- Residendist füüsiliste isikute maksustatavast tulust laekub maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 11,96%;
- Maamaksumäär Luunja vallas ei muudeta;
- Uusi kohalikke makse vaadeldaval perioodil ei kehtestata;
- 2023. aasta sügisest töötab täiskoormusega 3 lasteaeda;
- 2023. aastast töötab Lohkva spordihoone täisvõimsusega.

3. Tulubaasi ülevaade ja prognoos

KOFSi järgi jagunevad tulud põhitegevuse ja investeerimistegevuse tuludeks. Põhitegevuse tulude alla kuuluvad kõik maksutulud, kõik tulud kaupade ja teenuste müügist, sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks, mittesihtotstarbelised toetused ja muud tegevustulud.

Põhitegevuse tulude kasv tuleneb füüsilise isiku tulumaksu laekumise suurenemisest. Enim mõjutavad tulumaksu laekumist maksumaksjate arv ja keskmine palk. Kohalikele omavalitsustele eraldatav tulumaksuosa on 11,96% brutotulust.

Joonis 1. Põhitegevuse tulud aastatel 2021-2026

Suurima osa ehk üle poole valla põhitegevuse tuludest moodustab tulumaks. Vallale laekuva tulumaksu prognoos ja selle aluseks olevad eeldused on kajastatud tabelis 2.

Tabel 2 Tulumaksu laekumise andmed

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Maksumaksjate arv	2 780	2 923	3 050	3 180	3 315	3 450
Maksumaksjate arvu muutus	10,0%	5,1%	4,3%	4,3%	4,2%	4,1%
Väljamaksed füüsilistele isikutele	49 773 120	56 121 600	62 403 000	68 688 000	74 786 400	80 316 000
Sissetulek inimese kohta kuus	1 492	1 600	1 705	1 800	1 880	1 940
Sissetuleku kasv	7,9%	7,2%	6,6%	5,6%	4,4%	3,2%
Sissetuleku kasv Eestis kokku	5,1%	2,9%	7,0%	6,7%	6,0%	5,5%
Tulumaksu laekumine	5 952 865	6 712 143	7 463 399	8 215 085	8 944 453	9 605 794
Tulumaksu laekumise kasv	20,0%	12,8%	11,2%	10,1%	8,9%	7,4%
Tulumaksu laekumise ja sissetulekute suhe	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%

Tulumaksu kasvuks on prognoositud 7-11% aastas. Põhiline kasv tuleb maksumaksjate arvu tõusust. Maksumaksjate keskmine arv on prognoositud 4% kasvuga, mis on väiksem eelmiste aastate kasvust. Maksumaksjate keskmine väljamakse on prognoositud 3-7% kasvuga.

Maamaksu määradena rakendab Luunja vald elamu- ja õuemaad puhul 2,0% (seadusega maksimaalselt lubatav maamaksu määr 2,5%) ning haritava maa ja loodusliku rohumaa puhul 1,0% (seadusega maksimaalselt lubatav määr on 2,0%). Strateegiaperioodil ei ole ette nähtud maamaksu laekumise kasvu. Riik tegi 2019. aastaks muudatusi tasandusfondi valemis, kus on arvestatud sellega, et omavalitsused kehtestavad maksimaalse maamaksu määra (2,5%). Kui ei kehtesta, siis tasandusfondist vahesummat ei kompenseerita (ca 30 000 eurot). Arvestuslikult laekub vallakassasse aastas ca 30 000 eurot vähem maamaksu. Strateegiaperioodil ei ole planeeritud maamaksuhinna võimalike muutustega.

Kaupade ja teenuste müügist laekuvad tulud kasvavad üldise kaupade ja teenuste hindade kallinemise tasemel. Põhiosa tuludest laekub haridusealasest tegevusest. Lasteaia kohamaks on seotud alampalgaga (6%). 2022. aastal on alampalk 654 eurot. Uue lasteaia avamisega kasvavad ka haridusalasest teenusest laekuvad tulud.

Toetused laekuvad suures ulatuses riigieelarve tasandus- ja toetusfondist. Toetuste kavandamisel on arvestatud, et need suurenevad igal aastal seoses elanike arvu kasvuga. Lisaks tasandus- ja toetusfondi summadele on eelarvestrateegias arvestatud muud sihtotstarbelised toetused (eelkõige projektipõhised toetused).

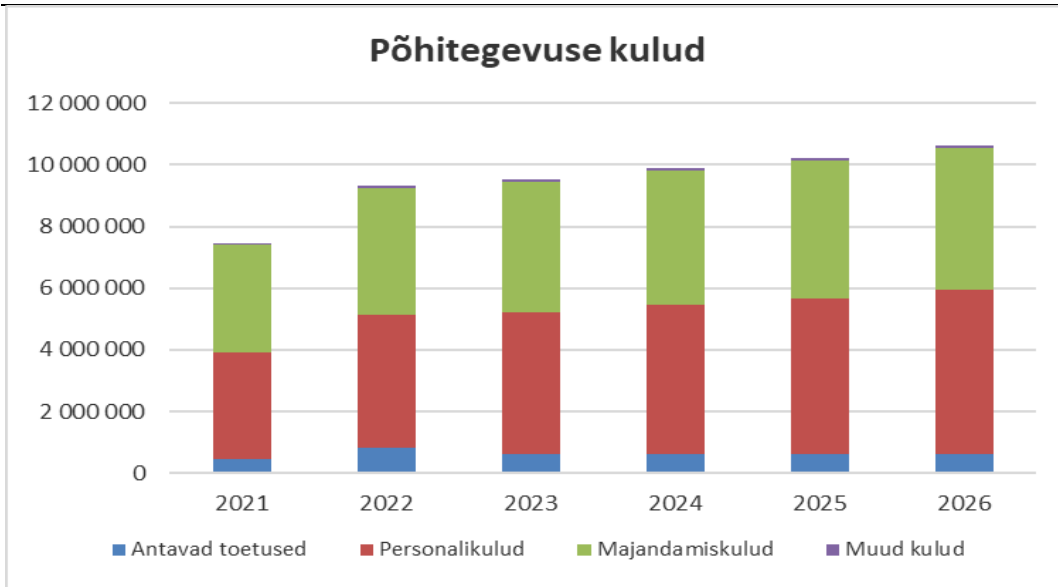
Muude põhitegevuse tuludena laekuvad tasud vee erikasutusest, kaevandamisõiguste tasud ja muud ühekordsed tulud. Muude tegevustoetuste osas Luunja vald tõusu ette ei näe. Tulud jäävad 2022. aasta tasemele.

4. Põhitegevuse kulude prognoos

Vastavalt Rahandusministeeriumi juhistele ei kajastata eelarvestrateegias põhitegevuse kulusid valdkonnapõhiselt. Põhitegevuse kulud jaotatakse valdkondade lõikes iga-aastases vallaeelarves, võttes aluseks arengukavas sätestatud strateegilised eesmärgid koos neile vastavate tegevustega.

Eelarvestrateegia perioodil iseloomustavad Luunja valla põhitegevuse kulusid järgmised asjaolud:

- alates 2023. a sügisest lisanduvad seoses planeeritava uue lasteaia avamisega personali- ja majandamiskulud täies mahus;
- antavad toetused püsivad strateegiaperioodil üldiselt muutumatuna;
- majandamiskulud kasvavad üldjuhul tarbijahinnaindeksi võrra;
- strateegiasse on planeeritud personalikulude kasvuks 4,5 kuni 6,3%;
- reservfondi mahuks on ca 1% põhitegevuse kulude mahust;
- põhitegevuse kulude kavandamisel on lähtutud põhimõttest, et valla põhitegevuse tulem ajas kasvaks.

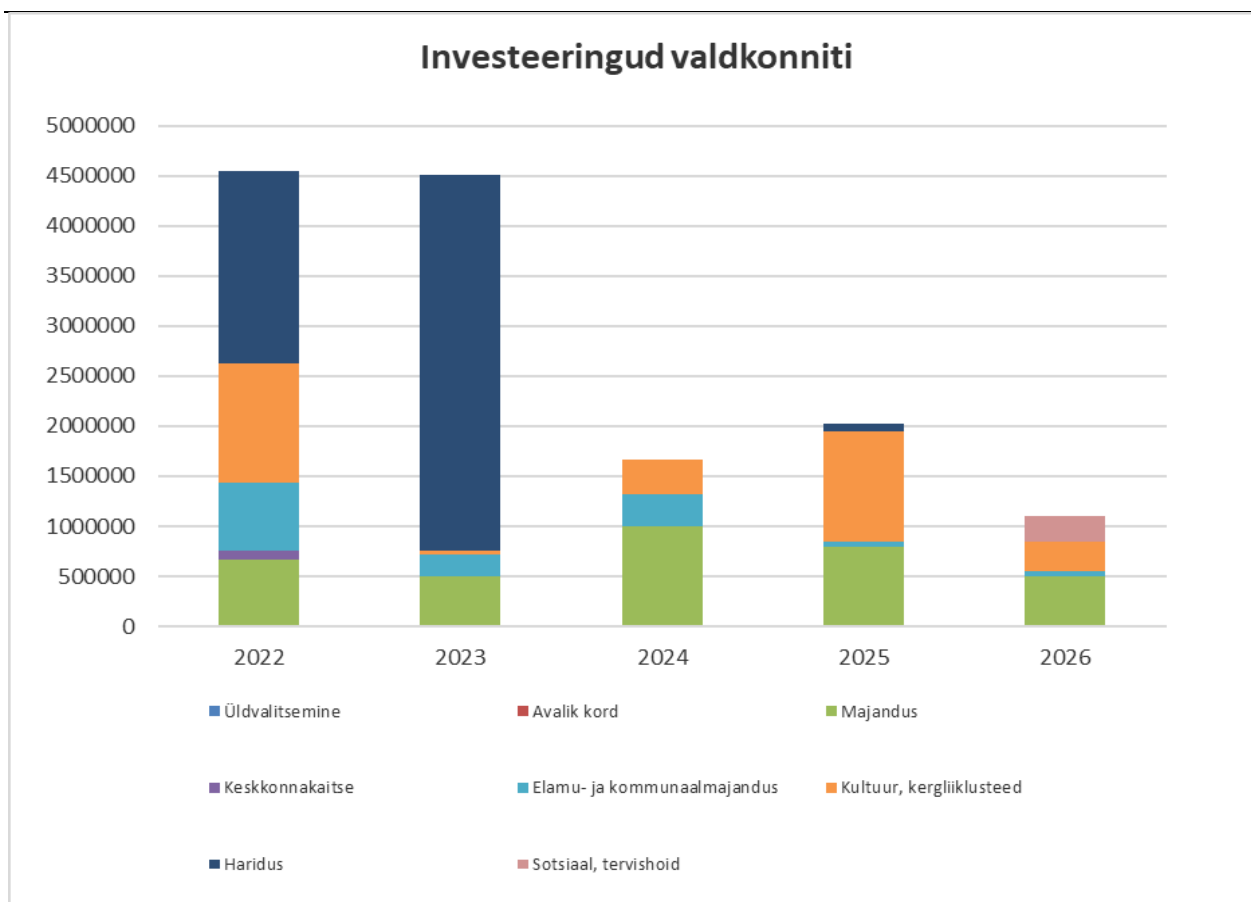
Joonis 2. Põhitegevuse kulud aastatel 2021-2026

Põhitegevuse tuleml (põhitegevuse tulude ja kulude vahe) on Luunja vallas strateegia perioodil positiivne. Tulude positiivset vahet kasutatakse investeeringute finantseerimiseks, samuti olemasolevate laenude teenindamiseks. Põhitegevuse tuleml on oluline finantsnäitaja. Vastavalt KOFS § 33 lg. 2 ei tohi põhitegevuse tuleml väärtus aruandeaasta lõpu seisuga olla väiksem kui null. KOFS § 33 lg 3 lubab erandjuhuna põhitegevuse tuleml negatiivse väärtuse tingimisel, et eelnenud aasta põhitegevuse tuleml oli positiivne. Kui põhitegevuse tuleml väärtus on negatiivne, siis see tähendab, et omavalitsus ei suuda katta jooksvate tulude arvelt jooksvaid kulusid. Pikemal perioodil põhitegevuse kulude finantseerimine reservide arvelt on riskantne, omavalitsusel võib tekkida oht sattuda finantsraskustesse.

5. Investeeringute kavandamine

Investeeringute eelarveosa koosneb investeerimiseks saadavatest tuludest ning investeerimise kuludest. Investeeringute eelarve on kogu strateegia perioodil negatiivne ehk investeerimise kulud ületavad investeerimiseks saadavaid tulusid. Negatiivset investeeringute tuleml võimaldab positiivne põhitegevuse tuleml. Investeeringute finantseerimiseks on võimalik kasutada kolme allikat: omavahendeid, laenude võtmist ning toetusi. Üldjuhul nõuavad toetused ka omaosaluse olemasolu.

Põhivara soetuseks saadavate toetuste ja põhivara soetuse summade planeerimise aluseks on prognoositud reaalsed võimalused toetuse saamiseks. Eelarvestrateegias esitatud numbrid kajastavad iga konkreetse projektiga seotud hetkekavade koondit, reaalsuses võivad osad toetussummad sõltuvalt konkreetse projekti edenemisest kaugemasse tulevikku nihkuda. Uute projektide reaalne nimekiri ja maksumus sõltuvad konkreetsetest rahastamise otsustest. Luunja vald püüab investeeringuteks kaasata rohkelt Euroopa Liidu struktuurifondide vahendeid. Eelarvestrateegia koostamise hetkeks ei ole selge millised objektid ja millises mahus saavad finantseeritud struktuurifondide vahenditest.

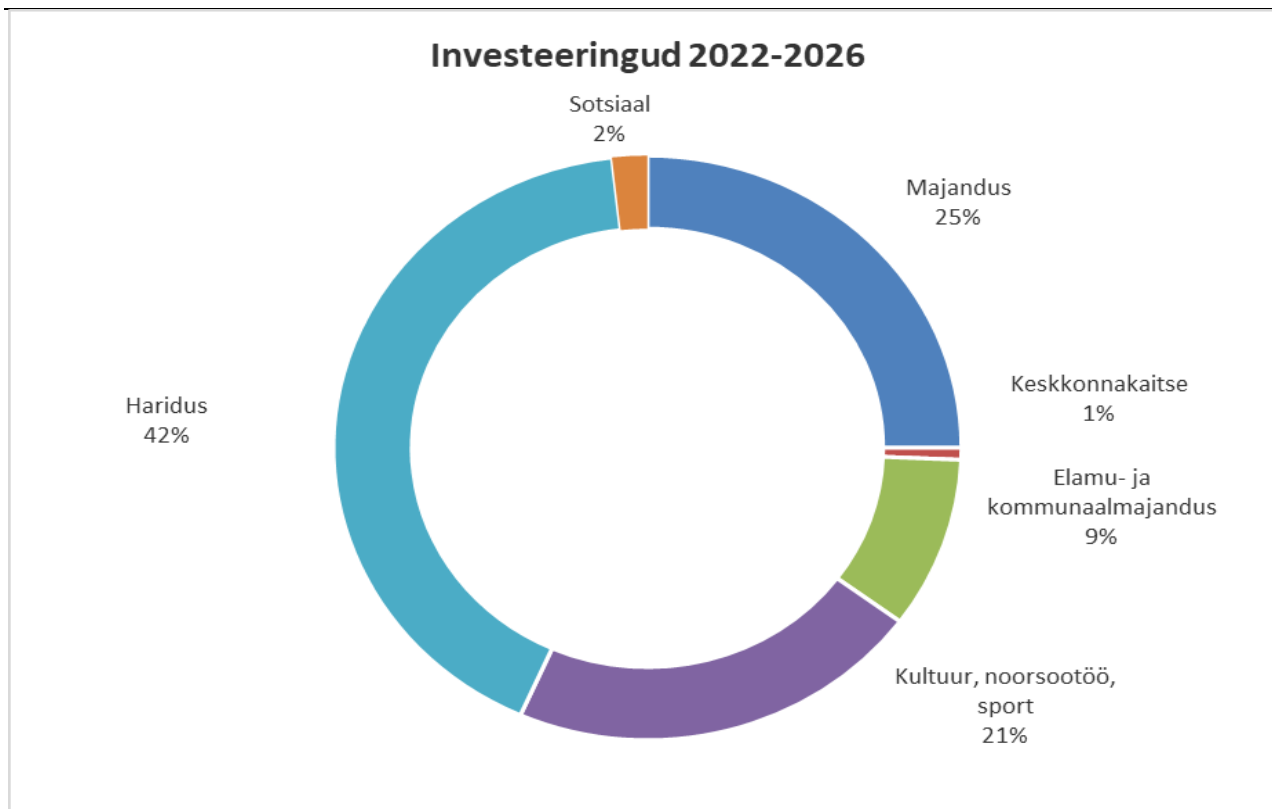

Joonis 3. Investeeringud valdkonniti aastatel 2022-2026

Tabel 3 Investeeringud valdkonniti kokku

Investeeringud valdkonniti strategiaperioodil kokku koos antavate vahenditega	2022-2026
Majandus	3 462 000
Keskkonnakaitse	91 000
Elamu- ja kommunaalmajandus	1 312 983
Kultuur, noorsootöö, sport	2 978 000
Haridus	5 757 000
Sotsiaal	250 000
Kokku	13 850 983

Strateegiaperioodi 2022-2026 kavandatud investeeringutest on kõige mahukamad investeeringud haridusse, mis moodustab kogu valla investeeringute mahust 42%. Teised valdkonnad: majandus 25%; kultuur, sport 21%; elamu- ja kommunaalmajandus 9%; sotsiaal 2%; keskkonnakaitse 1% (vt joonis 4).

Joonis 4. Investeeringud kokku 2022-2026

Detailne ülevaade valla suurematest investeerimisprojektidest aastatel 2023-2026 finantseerimisallikate löikes on esitatud Lisas 1.

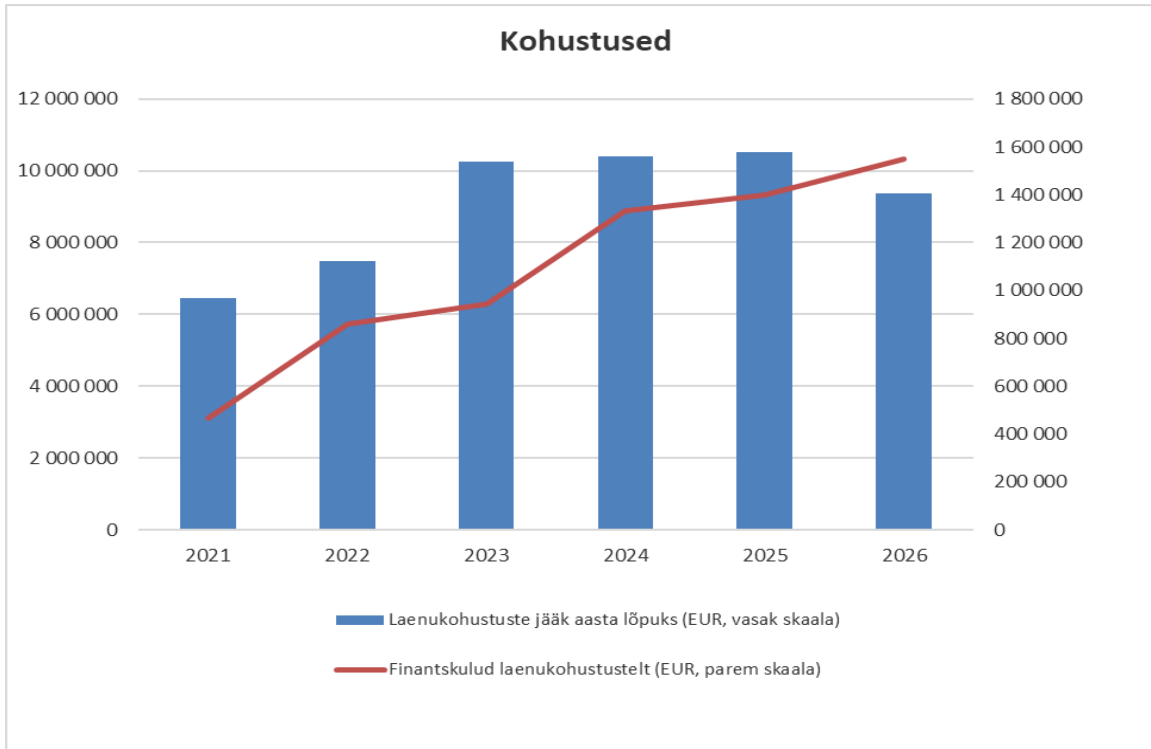
Finantstulud ja -kulud sisaldavad endas peamiselt intressitulusid ja -kulusid. Mida väiksem on KOV laenukoormus, seda suurem on nende netosumma. Kuna strateegia perioodil on planeeritud võlakoormuse suurenemine, hakkavad seetõttu suurenema ka valla poolt tasutavad intressimaksed.

6. Kohustuste planeerimine

Luunja valla netovõlakoormus on 2022. aasta lõpuks 67%. Tagatud on piisav finantssuutlikkus võimalike tulevaste projektide omafinantseerimiseks. Strateegia perioodil on kavandatud hädavajalike investeeringute finantseerimise vajaduse tõttu võtta uusi laenusid. Strateegias kajastatakse peale laenude ning kapitalikohustuste võtmise ning tagasimaksmise netovõlakoormuse arvutamiseks ka kohustuste jäägid aastate kaupa.

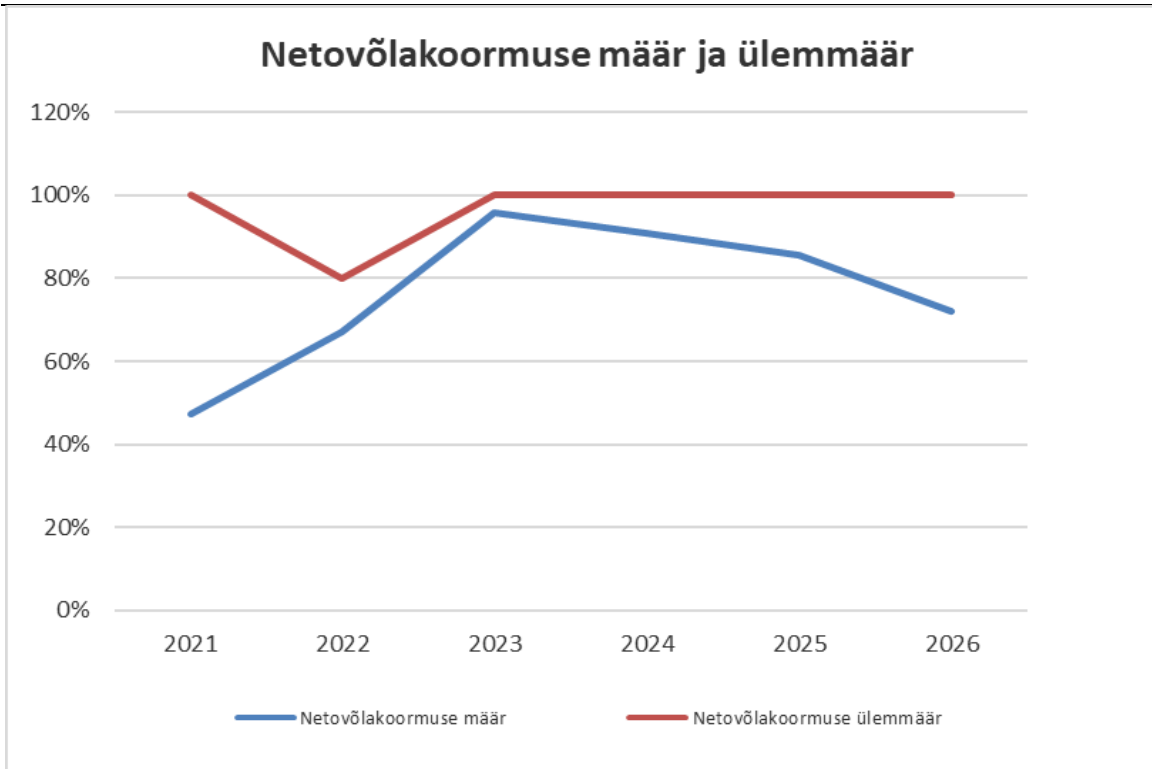
Tabel 4 Kohustused 2021-2026

Kohustused	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Laenukohustuste jääk aasta lõpuks (EUR, par	6 450 808	7 487 008	10 240 208	10 406 508	10 509 508	9 362 508
Finantskulud laenukohustustelt (EUR, par	468 415	861 000	944 000	1 333 000	1 397 000	1 547 000
Kokku	6 919 222	8 348 008	11 184 208	11 739 508	11 906 508	10 909 508

Joonis 5. Võlakohustused aastatel 2021-2026

Luunja valla **netovõlakoormus** on peale uute laenukohustuste võtmist 2026. aasta lõpuks 72%. Vastavalt KOFSi §-le 34 võib netovõlakoormus aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaastapõhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordse vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat. Kui põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordne vahe on väiksem kui 60 protsenti vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest, võib netovõlakoormus ulatuda kuni 60 protsendini vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest. Seega on netovõlakoormuse ülemmäär iga konkreetse kohaliku omavalitsuse üksuse puhul erinev. Maksimaalne lubatav netovõlakoormus võib olla vahemikus 60% kuni 100% põhitegevuse tuludest, kusjuures konkreetne piir sõltub kohaliku omavalitsuse üksuse omafinantseerimis võimekusest. Madala omafinantseerimis võimekuse korral võib võlakoormus olla 60% põhitegevuse tuludest. Parema omafinantseerimis võimekusega kohaliku omavalitsuse üksustel on see näitaja kõrgem, kuid ei saa ületada põhitegevuse tulude mahtu. **Erandiks on 2020 ja 2021 aasta, mil netovõlakoormus võib ulatuda põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kümnekordse vaheni või kuni 80% põhitegevuse tuludest. Valitsus pikendas 80% ülemmäära kuni 2024. aastani.** Käesolev eelarvestrateegia on koostatud põhimõttel, et netovõlakoormuse lubatud ülemmäär on 80% põhitegevuse tuludest või põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kümnekordne vahe. Luunja valla lubatud netovõlakoormuse ülemmäär võib sel juhul olla 2022. aasta lõpuks 100%; 2023. aasta lõpuks 100%; 2024. aasta lõpuks 100%, 2025.aasta lõpuks 100% ja 2026.aasta lõpuks 100%. Netovõlakoormuse fikseerimine tehakse aastalõpu tegelike tekkepõhiste andmete alusel ja Luunja vallas on see tegelikkuses prognoositust alati väiksemaks osutunud.

Joonis 6. Netovõlakoormuse määr ja ülemmäär aastatel 2021 – 2026

7. Finantsdistsipliin

Luunja vald on jätkusuutlik. Valla maksevõime on piisav, et suuta tagada kohustuste katmine ning tagada olemasolevate teenuste osutamine senises mahus. Euroopa Liidu uuel finantsperioodil suudetakse eraldada vajalikku omafinantseeringut investimisprojektidele. Luunja valla finantsvõimekus aastatel 2021-2026 (Vt Lisa 1).

8. Luunja valla sõltuvate üksuste finantsdistsipliini näitajad

Finantsdistsipliini tagamiseks sätestab KOFS finantsdistsipliini tagamise meetmed, milleks on kinnipidamine põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja kinnipidamine netovõlakoormuse ülemmäärast.

Luunja valla sõltuvateks üksusteks on SA Luunja Jõesadam, Luunja Varahalduse SA ja OÜ Luunja Sport. Sõltuvatele üksustele kehtivad täpselt samad põhitegevuse tulemi ning netovõlakoormuse nõuded nagu kohaliku omavalitsuse üksusele. Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus on null või positiivne ning netovõlakoormuse maksimaalne lubatav näitaja 60%-100% põhitegevuse tuludest sõltuvalt omafinantseerimis võimekusest. Luunja valla SA-te ja OÜ netovõlakoormus on kindlalt lubatud piires – põhitegevuse tulemi on positiivne ja netovõlakoormus alla 60% (vt Lisa 2).

9. Kokkuvõte

Eelarvestrateegia dokumendi puhul (vt Lisa 3) saab teha järgnevad põhijäreldused:

1. Eelarvestrateegia seob arengukavas toodud strateegiliste eesmärkide täitmise ning vastavad tegevused ja investeeringud realselt olemasolevate ressursidega;
2. Eelarvestrateegia perioodi põhitegevuse tulud on planeeritud suhteliselt konservatiivselt tagamaks valla finantsstabiilsuse ja jätkusuutliku arengu;
3. Eelarvestrateegia perioodi jooksul püsib valla põhitegevuse tulem positiivne ning vald saab panustada investeerimistegevusse. Põhitegevuse tulem kasvab perioodi jooksul oluliselt ning valla omafinantseerimis võime paraneb.

LISA 1 Strateegia vorm Luunja Vallavalitsus

Luunja Vallavalitsus	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	9 201 658	10 100 212	10 627 000	11 442 000	12 257 000	12 967 000
Maksutulud	6 097 549	6 867 000	7 527 000	8 267 000	9 007 000	9 667 000
sh tulumaks	6 032 853	6 800 000	7 460 000	8 200 000	8 940 000	9 600 000
sh maamaks	64 696	67 000	67 000	67 000	67 000	67 000
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	360 607	415 143	450 000	475 000	500 000	500 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 693 109	2 773 069	2 600 000	2 650 000	2 700 000	2 750 000
sh tasandusfond	826 911	783 790	750 000	750 000	750 000	750 000
sh toetusfond	1 662 303	1 692 148	1 750 000	1 800 000	1 850 000	1 900 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	203 895	297 131	100 000	100 000	100 000	100 000
Muud tegevustulud	50 394	45 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Põhitegevuse kulud kokku	7 410 933	9 330 224	9 530 000	9 880 000	10 220 000	10 630 000
Antavad toetused tegevuskuludeks	444 441	809 991	600 000	600 000	600 000	600 000
Muud tegevuskulud	6 966 492	8 520 233	8 930 000	9 280 000	9 620 000	10 030 000
sh personalikulud	3 479 966	4 327 948	4 600 000	4 850 000	5 070 000	5 350 000
sh majandamiskulud	3 475 951	4 112 285	4 250 000	4 350 000	4 470 000	4 600 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	2 333	2 800	700			
sh muud kulud	10 576	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Põhitegevuse tulem	1 790 724	769 988	1 097 000	1 562 000	2 037 000	2 337 000
Investeeringustegevus kokku	-5 161 687	-3 425 500	-4 525 900	-1 759 900	-2 124 900	-1 197 900
Põhivara müük (+)	54 230	50 000	50 000			
Põhivara soetus (-)	-4 395 328	-3 790 283	-4 460 000	-1 620 000	-1 980 000	-1 050 000
sh projektide omaosalus	-3 041 617	-3 384 700	-4 485 000	-1 645 000	-2 005 000	-1 075 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 353 710	1 156 283	25 000	25 000	25 000	25 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-2 132 046	-750 700	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Finantstulud (+)	171	0	100	100	100	100
Finantskulud (-)	-42 425	-90 800	-91 000	-115 000	-120 000	-123 000
Eelarve tulem	-3 370 963	-2 655 512	-3 428 900	-197 900	-87 900	1 139 100
Finantseerimistegevus	3 656 586	1 039 000	2 756 000	167 000	103 000	-1 147 000
Kohustiste võtmine (+)	4 125 000	1 900 000	3 700 000	1 500 000	1 500 000	400 000
Kohustiste tasumine (-)	-468 415	-861 000	-944 000	-1 333 000	-1 397 000	-1 547 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	208 126	-1 380 512	-672 900	-30 900	15 100	-7 900
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	-77 497	236 000	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 105 212	724 700	51 800	20 900	36 000	28 100

Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	6 450 808	7 487 008	10 240 208	10 406 508	10 509 508	9 362 508
sh üle 1 a perioodiga mittekatestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)	6 300	3 500	700			
Netovõlakoormus (eurodes)	4 345 596	6 762 308	10 188 408	10 385 608	10 473 508	9 334 408
Netovõlakoormus (%)	47,2%	67,0%	95,9%	90,8%	85,4%	72%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	9 201 658	8 080 170	10 627 000	11 442 000	12 257 000	12 967 000
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	80,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	4 856 062	1 317 861	438 592	1 056 392	1 783 492	3 632 592
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Kohustiste võtmise kontroll	OK	OK	OK	OK	OK	OK
Põhitegevuse tulude muutus	-	10%	5%	8%	7%	6%
Põhitegevuse kulude muutus	-	26%	2%	4%	3%	4%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,24	1,08	1,12	1,16	1,20	1,22

	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)					
04 Majandus	662 000	500 000	1 000 000	800 000	500 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	662 000	500 000	1 000 000	800 000	500 000
05 Keskkonnakaitse	91 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	91 000				
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	672 983	220 000	320 000	50 000	50 000
sh toetuse arvelt	79 283	25 000	25 000	25 000	25 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	593 700	195 000	295 000	25 000	25 000
07 Tervishoid	0	0	0	0	0
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	1 188 000	40 000	350 000	1 100 000	300 000
sh toetuse arvelt	450 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	738 000	40 000	350 000	1 100 000	300 000
09 Haridus	1 927 000	3 750 000	0	0	0
sh toetuse arvelt	627 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 300 000	3 750 000		80 000	
10 Sotsiaal					250 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					250 000
KÕIK KOKKU	4 540 983	4 510 000	1 670 000	2 030 000	1 100 000
sh toetuse arvelt	1 156 283	25 000	25 000	25 000	25 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	3 384 700	4 485 000	1 645 000	2 005 000	1 075 000

Suuremad investeeringud nimeliselt:

Suuremad investeeringud nimeliselt	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Lasteaed Midrimaa	1 640 000	3 750 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	540 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 100 000	3 750 000			
Luunja Keskkool	287 000	0	0	80 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	87 000			0	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000			80 000	
Luunja avalik staadion	400 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	150 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	250 000				
Luunja Kultuurimaja	335 000	0	300 000	1 050 000	250 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	335 000	0	300 000	1 050 000	250 000
Lohkva Spordihall	279 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	279 000				
Teede rekonstrueerimine	335 000	200 000	400 000	300 000	250 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	335 000	200 000	400 000	300 000	250 000
Kergliiklusteede võrgustik	250 000	300 000	600 000	500 000	250 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	250 000	300 000	600 000	500 000	250 000
Luunja jõesadama puhkeala	244 700	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	244 700				
ÜVK kava realiseerimine	150 000	170 000	270 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	150 000	170 000	270 000	0	0
Luunja keskväljaku muuseum-kellatorn	164 283	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	164 283				
Hajaasustus	40 000	50 000	50 000	50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	20 000	25 000	25 000	25 000	25 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Kaasav eelarve	40 000	40 000	50 000	50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	40 000	40 000	50 000	50 000	50 000
Sotsiaalmaja rajamine					250 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					250 000

LISA 2 Strategia vorm sõltuvad üksused

	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
SA Luunja Jõesadam						
Põhitegevuse tulud kokku (+)	101 450	125 000	130 000	135 000	140 000	140 000
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt		80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt						
Põhitegevuse kulud kokku (+)	124 030	125 000	130 000	135 000	140 000	140 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega		80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega						
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksud (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)						
Põhitegevustulem	-22 580	0	0	0	0	0
Investeeringustegevus kokku (+/-)	42 920	-30 000	0	0	0	0
Eelarve tulem	20 340	-30 000	0	0	0	0
Finantseerimistegevus (-/+)	0					
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-96 469	-30 000				
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-116 809					
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	41 124	11 124	11 124	11 124	11 124	11 124
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)						
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)						
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis						
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	0	0	0	0	0	0
Luunja Varahalduse SA						
Põhitegevuse tulud kokku (+)	596 257	720 000	740 000	750 000	750 000	750 000
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt		400 000	400 000	400 000	400 000	400 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt						
Põhitegevuse kulud kokku (+)	569 485	580 000	640 000	650 000	650 000	650 000

sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega		400 000	400 000	400 000	400 000	400 000
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega						
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksud (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)						
Põhitegevustulem	26 772	140 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Investeeringustegevus kokku (+/-)	-21 241					
Eelarve tulem	5 531	140 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Finantseerimistegevus (-/+)	-26 191	-257 180	-25 000	-24 084		
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-21 261	-117 180	75 000	75 916	100 000	100 000
Nouete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	-601					
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	121 108	3 928	78 928	154 844	254 844	354 844
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	306 264	49 084	24 084	0	0	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakooormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)						
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)						
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis						
Netovõlakooormus (eurodes)	185 156	45 156	0	0	0	0
Netovõlakooormus (%)	31,1%	6,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	0	0	0	0	0	0

OÜ Luunja Sport	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)		65 000	165 000	165 000	165 000	165 000
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt		55 000	50 000	50 000	50 000	50 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud asutusrendimaksud						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatel üksustel						
Põhitegevuse kulud kokku (+)		64 000	165 000	165 000	165 000	165 000
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega		55 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Põhitegevustulem	0	1 000	0	0	0	0
Investeeringustegevus kokku (+/-)						
Eelarve tulem	0	1 000	0	0	0	0
Finantseerimistegevus (-/+)						
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)		1 000				
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
Netovõlakooormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakooormus (%)		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	0	0	0	0	0	0

LISA 3 Strategia vorm koond

Luunja Vallavalitsus	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	9 899 365	9 940 212	10 602 000	11 432 000	12 252 000	12 962 000
Põhitegevuse kulud kokku	8 104 448	9 029 224	9 405 000	9 770 000	10 115 000	10 525 000
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>	2 333	2 800	700	0	0	0
Põhitegevustulem	1 794 916	910 988	1 197 000	1 662 000	2 137 000	2 437 000
Investeeringustegevus kokku	-5 140 008	-3 455 500	-4 525 900	-1 759 900	-2 124 900	-1 197 900
Eelarve tulem	-3 345 092	-2 544 512	-3 328 900	-97 900	12 100	1 239 100
Finantseerimistegevus	3 630 395	781 820	2 731 000	142 916	103 000	-1 147 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	90 396	-1 526 692	-597 900	45 016	115 100	92 100
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-194 907	236 000	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 267 444	740 752	142 852	187 868	302 968	395 068
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	6 757 072	7 536 092	10 264 292	10 406 508	10 509 508	9 362 508
<i>sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)</i>	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	4 489 628	6 795 340	10 121 440	10 218 640	10 206 540	8 967 440
Netovõlakoormus (%)	45,4%	68,4%	95,5%	89,4%	83,3%	69,2%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	9 899 365	9 137 880	10 602 000	11 432 000	12 252 000	12 962 000
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	91,9%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	5 409 737	2 342 540	480 560	1 213 360	2 045 460	3 994 560